

GEEN KINDEREN, ¹toch oma

Jacqueline Vergeer (46) heeft zelf geen kinderen. Ze had dus ook nooit gedacht dat ze kleinkinderen zou krijgen. Want zo voelen Danique (8) en Quinten (3) voor haar. Als haar eigen kleinkinderen.

Jacqueline: “Toen ik mijn man leerde kennen was ik nog erg jong, 21 pas. Ik scheelde niet zoveel in leeftijd met zijn kinderen: Nicole was al zestien en Claudia twaalf. Ik wilde zelf wel kinderen, maar daar had ik nog geen haast mee. De meisjes woonden eerst nog bij ons, maar gingen al vrij snel bij hun moeder wonen. Op mijn 28ste werd mijn kinderwens sterker. Een vriendin van me raakte zwanger en dat maakte een diep verlangen naar een kind bij me los. Maar mijn man zag het niet zitten om als vader van twee inmiddels volwassen vrouwen opnieuw aan een baby te beginnen. Hoewel ik het begreep, vond ik het moeilijk om me daar zomaar bij neer te leggen. In de jaren die volgden bleef ik het bespreekbaar maken. Toen ik tegen de veertig liep, gaf mijn man toe aan mijn wens, maar helaas bleef een zwangerschap uit. Mijn verdriet om mijn onvervulde kinderwens werd op een onverwachte manier verzacht. Mijn schoonzusje kreeg een nakomertje, een dochtertje voor wie ik suikertante mocht zijn. Eén dag in de week was ze helemaal van mij, dan paste ik op haar en verzorgde ik haar alsof ze van mij was. Neem haar maar mee en geniet ervan, zei mijn schoonzus. Ik ervoer het als een liefdevol geschenk.

Intieme positie

Twee jaar daarna raakte Claudia zwanger. Ik vond het fantastisch, een nieuw familielid erbij. Het zou

betekenen dat ik oma zou worden en dat kon ik wel van de daken schreeuwen, zo trots was ik. Mijn man en ik wilden graag een dag in de week op de baby passen. Ik wilde ook heel graag oma genoemd worden, maar dat vond ik moeilijk om van tevoren te vragen. Claudia's moeder was tenslotte de biologische oma. Het was dan ook ontzettend fijn toen bleek dat daar niet eens over gesproken hoefde te worden - het ging allemaal vanzelf. Van het begin af aan duidden Claudia en haar man me aan als 'oma', en we mochten direct een dag in de week op Danique

‘Dat ze mij die intieme positie gunnen, vind ik zo bijzonder’

passen. Inmiddels is haar broertje Quinten erbij gekomen en ook hij is wekelijks bij ons. Doordat ik de kinderen vanaf de geboorte van dichtbij meemaak, zie ik ze stapje voor stapje opgroeien. Geweldig leuk vind ik dat. De grapjes en verhalen die ze vertellen, de groeisprongen die ze maken. Ik ervaar het als heel bijzonder dat ik dat als oma heel close mag meemaken, dat de ouders mij die intieme positie gunnen. Als de kindjes

hier zijn, doen we allemaal leuke dingen. Meestal iets actiefs: zwemmen, struinen in het bos of een spelletje Rummikub spelen. Echt quality time. Ik geniet er enorm van en ik merk dat de kinderen het ook heerlijk vinden, die aandacht. Ik ben een echte pretoma, ik barst van de energie. Ik mag graag gek doen, stoeien of een gek stemmetje op zetten bijvoorbeeld, en Danique hangt dan soms bijna dronken van blijdschap over me heen. Voor de kinderen ben ik echt hun oma. De onderlinge band tussen hun oma van moederskant en haar nieuwe partner en mij en mijn man is prima. Onze grote gemene deler vormen de kleinkinderen en onze doelstelling is om hen een warm gevoel van 'thuis' te

geven. Ik ben ontzettend trots op mijn kleinkinderen, heel dankbaar ook. Ze zijn echt een cadeautje. Het gemis om eigen kinderen die nooit gekomen zijn, staat daar los van. Ik heb gemerkt dat het voor het gevoel niet uitmaakt of er een bloedband is of niet. Eerlijk gezegd zou ik niet méér van een biologisch kind of kleinkind kunnen houden dan van hen. Danique en Quinten zijn mijn kleinkinderen en ik ben hun oma. Klaar.”

‘Ik wilde graag oma genoemd worden, maar dat durfde ik niet te vragen’

Truus Bouman-Boon (54) werd zelf nooit moeder. Maar door haar huwelijk met Joost, een weduwnaar met twee dochters, werd Truus de trotse oma van haar eerste kleinkind.

Truus: “Al op heel jonge leeftijd was het voor mij duidelijk dat ik dolgraag moeder wilde worden. Dat was voor mij een uitgemaakte zaak, ik zag het als iets dat verbonden was met het vrouwzijn. Maar door omstandigheden liep het anders. Ik kreeg een langdurige maar onstabiele relatie. De basis was niet goed en daarom stelde ik de

deel van het gezin en dat vond en vind ik heel bijzonder.

Oma ‘to be’

In 2002 trouwden Joost en ik. En ruim zes jaar later, begin 2009 was dat, gingen we samen een volgende fase in: die van grootouders. Fenna (nu 29) en haar man Ben gingen toen samen met

te zijn. Van meet af aan betrok ze mij bij de zwangerschap en bovendien vroegen zij en Ben of ik samen met Joost een dag op de baby wilde passen. Ik vond dat helemaal super. Eind 2009 werd Duuk geboren, een prachtig ventje. Joost en ik pasten afgelopen jaar een dag in de week op hem en het is heerlijk en mooi om van zo nabij onze kleinzoon te zien groeien en bloeien en met hem bezig te zijn. Er zit zoveel warmte en liefde in zo’n klein mensje. Als hij zijn armpjes om me heen slaat, dan smelt ik gewoon. Fenna en Ben verwachten in het voorjaar van 2011 een tweeling en ook daar verheug ik me nu al op.

Joost ziet zijn kleinkinderen als een godsgeschenk. Voor mij voelt het als een dubbel godsgeschenk dat ik als vrouw zonder kinderen het omaschap van nabij mag ervaren. Nog steeds voelt het als een gemis om niet zelf het moederschap te hebben mogen meemaken en ervaren, maar het voelt niet meer als een pijn in mijn hart. Vijftien jaar terug had ik niet gedacht dat het leven dit nog voor mij in petto zou hebben. Ik voel me werkelijk de trotste oma die je je kunt voorstellen en ik kan me niet indenken dat dit gevoel anders zou zijn geweest als ik zelf kinderen zou hebben gehad. Mijn gevoel en liefde voor Duuk is daarvoor te intens. Ik ben zeer rijk en gelukkig met mijn gezin, ik voel me volledig. Dit is zoals ik het me als kind had voorgesteld: een heel warm en liefdevol gevoel. Precies zoals het moet zijn.”

Op 17 april is Truus oma geworden van de tweeling Mila en Isa.

‘Blijf jezelf, daar kom je het verst mee’

Als stiefmoeder kun je in een lastige positie zitten. Als moeder word je niet altijd voor vol aan gezien, terwijl je wel de dagelijkse zorg hebt voor kinderen. Relatie- en gezinstherapeut Ietje Heybroek ziet in haar praktijk dat stiefoma's soms nog lastiger problemen tegenkomen.

“De komst van een stiefkleinkind kan gemengde gevoelens oproepen bij een stiefoma die zelf geen kinderen heeft. Er is vreugde om de komst van een klein baby'tje - een klein wonder dat je op latere leeftijd van nabij mag meemaken en waarvan je mag genieten. Maar het kan zijn dat er onverwerkt verdriet over een eigen, onvervulde kinderwens opspeelt. Die tegenstrijdige emoties voelen soms wat dubbel. Daarbij komen de verhoudingen binnen de familie op scherp te staan. Tussen twee oma's kan er soms al een vorm van concurrentie zijn, laat staan als er nog een derde oma bij komt. Bovendien is het nog maar de vraag hoe de volwassen stiefkinderen tegenover jou als stiefoma staan. Dat is van allerlei zaken afhankelijk. Hoe is bijvoorbeeld de band met hun vader, die nu een nieuwe partner heeft? Als die om wat voor reden dan ook niet zo goed is, kan het zijn dat ook de relatie met jou als partner niet heel sterk is. Als er dan kleinkinderen komen, zijn stiefkinderen wellicht minder genegen

om jou de titel ‘oma’ te geven. Zijn de kleinkinderen al ouder als je als stiefoma in beeld komt, dan is het ook nog eens van die kinderen afhankelijk of ze je wel of niet als oma zien.”

Verwachtingen

Als stiefoma heb je bepaalde verwachtingen, maar je spreekt ze niet altijd uit. Ook de stiefkinderen hebben verwachtingen, maar die komen niet altijd overeen met wat jij wilt. “Misschien denk je: ik hoop dat ze me ‘oma’ noemen. Het valt dan tegen als je stiefkind zegt: en deze mevrouw noemen we tante Annie”, zegt Ietje. “Die ontkenning van het omaschap kan teleurstellend zijn, maar het is lastig om daar uiting aan te geven. Toch is het beter om niet te wachten tot na de bevalling om je verwachtingen uit te spreken, maar dat vooraf te doen. Hoe kijkt iedereen ertegenaan? Mag je oma zijn? Willen de stiefkinderen dat je ook oppasoma wordt? Hoe denk je daar zelf over? Leg je verwachtingen niet te hoog. Het is al heel leuk als je gewoon oma mag zijn.”

Communiqueer!

Het is belangrijk dat je partner achter je staat en dat hij voor je opkomt. Dat valt misschien niet mee, want hij wil het contact met zijn kinderen niet verliezen. Dat maakt dat hij in een spagaat zit. Communiceren is het

IK WORD STIEFOMA. EN NU?

- Kijk de kat uit de boom
- Verwacht niet teveel
- Praat met je partner en eventueel met de kinderen over je verwachtingen
- Bedenk dat de kinderen niet om jou gevraagd hebben en de kleinkinderen al helemaal niet
- Doe niet ‘teveel’ je best
- Accepteer dat niet alles in harmonie kan gaan
- Koester de mooie geluksmomenten!

Meer info: www.oudersenkinderen.nl

sleutelwoord - communiceren met je partner en met je stiefkinderen. Ietje: “Praat samen en met de kinderen, ga het gesprek aan met als doel een probleem oplossen. Als je teleurgesteld bent omdat de dingen anders lopen dan je hoopte, breng dat dan voorzichtig. Wees jezelf en doe gewoon, daar kom je het verst mee. Laat de kinderen hun gevoelens uiten. Misschien hebben zij wel het gevoel dat ze stelling nemen ten opzichte van de eigen ouders, als ze jou oma noemen. Begrip voor beide stand-punten maakt het makkelijker om dingen te accepteren.” Sommige stiefoma's houden bewust afstand en zijn bang zich al te zeer te hechten aan hun kleinkinderen. Want stel dat de relatie tussen haar en de partner niet standhoudt? Ietje: “Op zich een realistische gedachte, want zestig procent van de tweede huwelijken eindigt in een echtscheiding. Toch moet je niet gaan doemdenken, onder het motto: wat als? maar er gewoon voor gaan. Hou, net zoals in alle andere relaties, de balans tussen afstand en nabijheid. Als het misgaat, kun je in ieder geval terugkijken op een mooie periode in je leven.”

‘Ik had zo’n warm gevoel van binnen. Maar was onzeker: zou Fenna het ook zo voelen?’

beslissing voor kinderen steeds uit. Toen die relatie eindigde, duurde het nog lange tijd voordat ik mijzelf weer open durfde te stellen voor iemand anders en zo werd de kans op het moederschap steeds kleiner. Ik heb dat als een zeer pijnlijk gemis ervaren. In 2000, ik was toen 44 jaar, ontmoette ik Joost, een liefdevolle en zorgzame man van 46 met twee dochters van toen achttien en vijftien jaar. Bij hen kwam ik thuis. De meisjes waren natuurlijk nog tieners, maar ze gaven me van het begin af aan een heel welkom gevoel en sloten me in hun hart. Ik werd een

ons op wintersport en onderweg gaven ze mij en Joost een boekje voor opa's en oma's, met de mededeling dat we eigenlijk met z'n vijven op vakantie gingen. Ik was helemaal ontroerd, kreeg een geweldig warm en speciaal gevoel van binnen. Dat ik dit nog mocht meemaken, het was bijna een wonder!

Ik voelde me van begin af aan een echte oma ‘to be’, hoewel ik diep van binnen ook wel wat onzeker was. Zou Fenna het ook zo voelen - dat ik een echte oma was - of zou ze juist nu haar eigen moeder erg missen? Gelukkig bleken mijn zorgen nergens voor nodig